

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

Felelős szerkesztő:

Dr. Nagy Béla.

Laptulajdonos:

Dr. Haviár Gyula

Kiadóhivatal:

Beliczey-ut 9. száma ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fel évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Vásárok és iparosok.

Ma van Szarvason az őszi vásár. A mai vásár lévén az év legforgalmasabb vására, összegyűl messze vidék iparossága, összehord tömérdek árut, elkölt az utazás költségére tömérdek pénzt mind azon reményben, hogy áruit itt értékesítheti. Nem akarunk rossz jóskok lenni, de évek óta az eredmény legtöbbször csak az, hogy az összehordott áruk a porban tönkremennek, megtörnek és azokat eladatlanul kénytelen az iparosok legnagyobb része visszavinni, — szomorúan számolván a hiába kiadott költségek összegét.

A vásárok vevő közönsége évről évre fogy. Ez természetes is. A régi időkben a mikor még a forgalmi eszközök hiánya, utak járhatatlansága miatt a nem nagy távolban levő helységek között is a közlekedés igen nehéz és veszélyes volt, a vásár nemcsak a vevők és eladók találkozója volt, hanem mindenki minden ügyének bajának elintézését e napra hagyta. Vásárokat csakis nagyobb helyeken tartot-

tak, a hová azután az egész vidék minden népessége gyűlt össze. Egy egy falu népessége, a mely saját falujában nem kaphatta meg a szükségleteinek kielégítésére kellő árucikkeket, a vásár idejére számította meg, mire is lesz szüksége a legközelebbi vásár napjára és akkor szerzett be mindent.

Ma már egészen másként van ez. A forgalom emelkedésével, a kereskedelem fejlődésével már a kisebb helyeken is minden nap megszerezheti mindenki a maga szükségleteit és minden nap felkeresheti, ha helyben valamely áru nem kapható, nagyobb fáradság vagy költség nélkül azon legközelebbi helyet, hol ez árut megkaphatja. Ezzel együtt jár azután a vásárok jelentőségének csökkenése. Alig van már egy két jelentéktelenebb árucikk, a melyet csak a vásáron szerezhetünk be, míg a régi időkben az áruk nagy tömege volt ilyen.

Miután a vevőknek az év bármely napján alkalmuk van szükségletüket

beszerezni, nem is hagyják már azokat a vásárokat, így a vásárokon beszerezett áruk mennyisége sokkal kevesebb, mint a régi időkben volt.

Ezzel szemben az iparosok nagy tömegét most is összegyűjti a kalendáriumból kinézett vásár napja. A remény, ha talán sikerül jó árban sok árut eladni, most is kecsegteti csábítja őket.

Hiába éri őket a sok csalopás, hiába számítgatják haza térve, hogy ha egyrészt veszik az eladott áruk vételárának nagyobb összegét, de másrészt megszámitják a felmerült költségeket, megszámitják azon kárt, a mely a visszamaradt áruk romlásával éri az iparost, a számítás eredménye csak veszteség lesz, — az új vásár napjára új remény biztat, hátha most jobban sikerül. A konkurrencia, az üzleti verseny hajtja egyiket a másik után, nehogy a versenyző másik iparos megelőzze.

Ha a vásárról jövőket sorban megkérdeznék, mind kész volna kötelezni

TÁRCA.

Este.

Leszáll az est ködös sötéte —
A koldusokra gondolok,
A téli szél is azt sűvölti:
Segítsetek ti gazdagok!

Fényes fogat visz dáridóra,
A koldus fázva vánszorog,
Szilaj zenébe sir a sóhaj:
Segítsetek, ti gazdagok!

Ha a bálók sikos termében
A villany fénye fölragyog:
Lássátok meg a kunyhók mécsét —
Segítsetek, ti gazdagok!

Dus urfiak! tivornya fogytán
Selyem-párna az ágyatok —
Azoknak, kiknek szalma jut csak,
Segítsetek, ti gazdagok!

S ha bennetek ki ég a mámor,
S unott már minden csókotok:
A sápadt, elhagyott leányon
Segítsetek, ti gazdagok!

Higgyétek el, a vég az egy lesz,
A forma már csak dolog:
Kripta, avagy csak négy szál deszka,
Segítsetek, ti gazdagok!

Apró képek.

A kifogástalanul öltözött törvényszéki jegyző ur megigazgatja csikos nyakkendőjét, kirántja kezét a kahaécsol egy kicsit, mert az nagyon jól eshetik a rabnak, ha elegáns úri ember kedves „sima hangon hirdeti ki neki a kuria ítéletét, hogy Öfelsége a király nevében szándékos emberölés büntetében bűnösnek mondatik ki és életfogytiglani fegyházbüntetésre ítéltetik.“

Aztán leül a helyére s elkezd a körmeit tisztogatni s figyelmes arccal az elítél-

tet vizsgálgatja, mert hiába, a pszichológiai tanulmányozás egyik feladata a modern jogásznak.

Ki kell azt lesni, hogy milyen hatással van az egy emberre, ha megmondják neki hogy rab marad, ameddig él. Mindenesetre érdekes tanulmány, persze nem annak akin tanulják. A rab ott áll szürke daróceruhájában s egy darabig mintegy öntudatlanul bámul maga elé. Aztán meg kitekint a tárgyalási terem ablakán.

Egy odahajló hatalmas akác nyújtogatja arrafelé fehérvirágos fejét, a napsugár táncol, szökell a rezgő kis illatos fehér csolnakocskákon.

Eszébe jut, hogy akkor is ilyen szép verőfényes nap volt, mikor megölte [azt az embert.

S amint eszébe jut újra ez a kínos jelenet, melyért esérébe elesükjék örökre az Isten áldó szabad napja elől — egész testében megrázkódik,

— Ah érdekes, nagyon érdekes — sugja

magát, hogy nem megy több vásárra, — ha a másik sem megy. És ha ez megtörténne, kétségtelenül hasznára válnék az iparosságnak. A vevő közönség hozzá szoknék, hogy saját lakhelyén szerezze be áruszükségletét, megismerné az egyes eladó iparosok munkájának használhatóságát és a jó, tisztességes munkásnak nagyobb árat volna kész fizetni. Az eladók megtakarítván a vásárra járás költségeit, olcsóbb árban bocsáthatnák áruba cikkeiket.

A forgalom mai fejlettsége mellett a vásár egyenes anachronismus és az ipar fejlesztése, az iparosok segítése érdekében első rendű feladat volna annak mielőbbi eltörlése.

Villamos világítás.

A szarvasi villamos világítás tárgyában tudvalegyően a községi képviselőtestület bizottságot küldött ki azon megbizással, hogy részletes tárgyalás alá vegye az ügyet, megfontolván ugy a Mezőtur város által az áram átvitelére tett ajánlatot, mint a Szarvason építeni tervezett önálló telep berendezését, s tegyen javaslatot a keresztvitelre.

A bizottság Kovács János községi bíró elnöke alatt október 15-én gyűlést tartott, melyen megjelentek dr. Haviár Gyula, dr. Reismann Adolf, dr. Takács Gusztáv, továbbá a bizottság tisztviselő tagjai: Kollár Lajos főjegyző

és Ponyiczky Kálmán mérnök. Haviár Dani orsz. képviselő betegsége miatt nem jelenhetett meg.

Kollár Lajos főjegyző ismertette először az ügy eddigi állását, megemlítvén, hogy az önálló villanytelep létesítésére már is több oldalról jelentkeztek a villamos berendezésekkel foglalkozó gyárak megbízottjai, késznek nyilatkozván arra, hogy amennyiben a község ez utóbbi tervet választaná, a kitűzendő ajánlati versenyen részt vegyenek.

A bizottság az ügyet tárgyalás alá vevén megállapodott abban, hogy ismerve a községben uralkodó hangulatot, a helyzet feltétlenül alkalmas arra, hogy Szarvas most villamos világitást nyerjen és azt a bizottság is feltétlenül szükségesnek és időszerűnek tartja. Érdemleges határozatot azonban nem hozhatot, mert az ügy erre kelőképpen előkészítve nincs.

Ugyanis Mezőtur város polgármesterével és a Mezőturon létesítendő villanytelep vállalkozójával, a Siemens és Schuckert gyárral lefolytatott eddigi tárgyalások csupán szóbelilag történtek. Ezen szóbeli tárgyalások során azonban teljes és részletesen fiksirozott ajánlat egyáltalán nem történt. A bizottság pedig azon helyes álláspontra helyezkedett, hogy határozatot csak akkor hozhat, ha a feltételek legapróbb részletekig világosak lesznek, illetve csak akkor léphet a község elé előfizetésre felhívással, ha a legapróbb részletekig körülírva lesznek azon kötelezettségek és jogok, melyek-

kel a villanyvilágitást bevezetendő előfizetők feljogosítva, illetve terhelve lesznek.

Mivel pedig mindeddig sem Mezőtur város, sem a Siemens és Schuckert gyár ilyen részletes, kötelező ajánlatot nem tett, sőt írásbeli ajánlat egyáltalán nem történt, a bizottság azt határozta, hogy felhívja Mezőtur polgármesterét ilyen pontos, részletekre kiterjedő és kötelező ajánlat megtételére, amely alapjául szolgálhat majd komoly tárgyalásoknak.

Ezzel azonban nem ejti el a bizottság az önálló telep tervét sem. Beszerzi a bizottság a környékbeli városoktól az ott berendezett villamos világitásra vonatkozólag fennálló szerződéseket és tárgyalásba bocsátkozik az önálló telepre vonatkozó ajánlattevőkkel és esetleg ki írja az ajánlati versenyt. Az összes ajánlatok bérkezete után fogja azután azokat összehasonlítani és a község javára legalkalmasabb és legolcsóbb terv megvalósítását fogja javasolni.

Ezen gondos körültekintő eljárása a bizottságnak, a mellyel azonban maga az ügy késedelmet egyáltalán nem fog szenvedni, kétségtelenül csak helyeselhető, mert az természetes, hogy ilyen nagy, a község életére erősen kiható intézmény létesítésénél nem szabad könnyelműen eljárni és fokozott mérvben kell ügyelni arra, hogy a berendezés és üzemberlet feltételei minden kétséget kizárólag meghatározottassanak, nehogy kellő óvatosság hiányában később a község valamely vállalat zsarolásának legyen kitéve. Ugy a bizottság, mint a község előjárósága és képviselőtestülete át van hatva a szükség érzetétől, hogy villamos világitás feltétlenül kell már Szarvason, így remélhetjük, hogy az mielőbb létesített is fog.

Községi jegyzők közgyűlése.

Békésmegye községi jegyzőinek egyesülete vasárnap délután tartotta Szarvason közgyűlését. Az évi közgyűlésen igen csekély számmal jelentek meg a vármegye jegyzői. Összesen 18 jegyző gyűlt össze a község háza tanácstermében. Jelen voltak: Köröstarcsáról Petneházy Ferenc és Batizy Károly, — Csorvásról Popovics Kornél, — Gádorosról Papp Károly és Leszich László, — Kondorosról Fülöp József, — Békéscsabáról Tóth László, — Gyomráról Házy Imre, — Endrődről Korsok János, — Nagyszénásról Manzel Gyula és Hegyi Lajos, — Mezőberényből Forgács Lajos, — Orosházáról Torkos Kálmán és Havas István, —

a jegyző ur az egyik bírónak, aki álmosan bólingat mellette s nem sokat gondol az egész dologgal, azzal hogy mikor nyeri viszszen azt a tíz forintot, amit tegnap este elhuztak tőle a kaszinóban.

. . . Az akácvirágokat megrázta a szellő, a rab lelkét pedig az emlékezés . . .

— Van valami mondanivalója? — kérdi száraz hangon az elnök.

— Van. Az, hogy az urak se tehettek volna másképp, mint én tettem.

A jegyző urnak hamarosan az a felelet tolul az ajkára, hogy igen is, ők másképp tehettek volna — de másik pillanatban már mosolyog. Hogy is gondolhatott olyat, hogy ez a szegény falusi csizmadia párba hivatva volna ki azt, aki feleségét elszerette.

Hanem azért mégis büszkén fordítja fejét az elítelt felé, mintha mondaná;

— Mi másképp tehetünk volna, mert nekünk szabad ölni, minket az a törvény véd, mely téged elítél.

A szegénység.

Boldogok, igazán boldogok voltak. A költészet fénye ragyogta be náluk az élet nyomoruságát. De egyszer az asszonykának eszébe jutott, hogy egy majálisra el kellene menni. Hízkelve ugrott a férje nyakába, össze-vissza csókolta és úgy kérte:

— Ugy-e veszel egy esinos ruhát, csak azt az egyet, többet nem kérek.

A férfi épen azon gondolkodott, hogy honnan vegye holnapra a konyhapénzt s kedvetlenül bontakozott ki az ölelő karokból.

Az asszonyka nem szólt semmit, csak némán nézett maga elé s úgy érezte, miutha az a szép poétikus fátoly egyszerre foszlanék szerteszét s ott állana előtte az élet a maga rideg valóságában.

— Így lesz ez mindig? — kérdi mintegy magától.

Azután szétnéz a szegényes butorzatú szobában — a lemenő nap egy sugára a kopott függönyökön szelid fényvel áttörve ott ragyog a férj fekete kábatján, — a kopott pecsétes, rossz állású szalonkabát. Így lesz ez miudig!

S elkezd sirni, könnyre köny hull lassan, esendesen. Siratja magát, a férjét s az egész boldog, poétikus életet, melynek immáron vége lett.

Ami ezután jön, az már próza az élet nyomorusága.

S a férj szemében, mintha könyesepp ragyogna.

S megkezdődött az igazi élet, a szegény emberek gondterhes, nyomorult élete, melybe már hiába vet fényt az ifjuság, a szerelem — örök árnyként lebeg fölötte a szegénység nyomasztó érzete.

Öcső
A sz
főjeg
jelen
üdvö

Petn
nyito
jelen
eszte
jegyz
tés
közgy
Kollá
Józse
csaba
gadot

kos t

elnök

nek

koron

ennek

nem

közgy

megbi

a tags

nyiber

fogják

jai kö

H

közgy

bezte

ság az

gadta

nyugd

tovább

állások

tagsá

A

domás

előterje

jesztett

nek e

memor

munká

jegyzők

A

Forgács

gos köz

zésére

és Batiz

Károly

meg.

Est

közgyül

Szarvas

lönösen

szives v

A j

Árpád s

a késő

mulattak

Törv

Bék

ősi ren

Öcsüdről Soós István és Golián Lajos. A szarvasi jegyzői karból Kollár Lajos főjegyző és Krsnyák Mihály jegyző jelentek meg, kik közül Kollár Lajos üdvözölte a megérkezetteket.

A közgyűlést délután 3 órakor Petneházy Ferencz, az egyesület elnöke nyitotta meg előterjesztve évi elnöki jelentést, a mely részletesen kiterjed az esztendő közérdekű és különösen a jegyzőket érdeklő eseményeire. A jelentés számos indítvánnyal is lépett a közgyűlés elé, melyeket a közgyűlés Kollár Lajos szarvasi főjegyző, Fülöp József kondorosi és Tóth László békéscsabai jegyzők felszólalásai után elfogadott.

Nagyobb vitát egyedül a hátralékos tagdíjak ügye keltett. Ugyanis az elnök előterjesztette, hogy az egyesületnek összesen 88 tagja van, kik évi 4 korona tagdíj fizetésére kötelezvék, — ennek dacára a tagdíjhátralék összege nem kevesebb mint 900 korona. A közgyűlés kimondta, hogy postai megbizással felhívják a hátralékosokat a tagsági díjak lefizetésére és a menyében ez sikertelen marad, ugv perelni fogják őket és törlek az egyesület tagjai közül.

Helyesléssel vette tudomásul a közgyűlés, hogy az elnökség megfelelt a megyei törvényhatósági bizottság azon határozatát, a mely megtagadta a segédjegyzőknek a jegyzői nyugdíj gylet tagjai közé felvételét, továbbá a mely a községi tisztviselői állásokat a pénzügyi igazgatósági tagsággal összeférhetlennek mondotta ki.

Az adóreformra vonatkozólag tudomásul vették az országos egyesület előterjesztését és egyszersmind felterjesztették Golián Lajos öcsüdi jegyzőnek e tárgyban kidolgozott tartalmas memorandumát, a mely igazán értékes munkáért a közgyűlés Golián Lajosnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A megüresedett ellenőri állásra Forgách Lajos mezőberényi, az országos központi jegyzői egyesület közgyűlésére kiküldöttékül Petneházy Ferencz és Batizy Ferencz köröstarcsai és Papp Károly gádorosi jegyzőket választották meg.

Este 7 órakor rekesztette be a közgyűlést az elnök, megköszönve Szarvas község előjáróságának és különösen Kollár Lajos főjegyzőnek a szíves vendéglátást.

A jegyzőgyűlés alkalmából este az Árpád szállodában bál volt, a melyen a késő hajnali órákig jó kedélyben mulattak.

Törvényhatósági közgyűlés.

Békésmegye törvényhatóságának őszi rendes közgyűlése október 14-én

folyt le Gyulán. Választások lévén a tárgysorozaton, nagy volt az érdeklődés, zsufozásig megtelt a nagy közgyűlési terem. Szarvasról is igen nagy számmal vonultak be a bizottság tagjai, kiket leginkább Melis István, a gyulai szolgabíróra pályázó jelölt neve vonzott be, ki tudvalevőleg szarvasi és a kit sikerült is többségre juttatni.

Döry Pál főispán elnököl a gyűlésen. Az alispáni jelentést pár felszólalás után tudomásul vették. Már a költségvetési javaslat nem ment ilyen simán keresztül. Másfél százalékos pótdó adó emelést javasolt ugyanis az állandó választmány — tekintettel a megye szükségleteire, de a közgyűlés azt leszavazta és csak az egy es egyharmad százalékos pótdótot sikerült megszavaztatni.

Ezután következtek a választások. Az ujonnan szervezett ötödik árvaszéki ülnöki tisztre 30 szótöbbséggel dr. Sztójánovics Szilárd gyulai szolgabíró választották meg dr. Szirbik Bálint árvaszéki jegyzővel szemben. Az így megüresedett gyulai szolgabírói állásra Melis Istvánt választották meg 92 szavazattal dr. Bodoky Géza tb. szolgabíró 75 szavazata ellenében.

Délután az új szervezési szabályrendelet keltett nagy vitát, melyben erélyes intézkedések vétettek fel a közgyűlés rendjét és méltóságát zavarók ellen. Ezt sokan klotürnek tekintették és épen azért élénk támadásoknak volt kitéve a szabályrendelet javaslata, amelyet épen azért vettek le a nyári közgyűlés napirendjéről. Számos felszólalás hangzott el most is, de végre is némi, nem nagy jelentőséggel bíró változtatások után megszavazta a közgyűlés a szabályrendeletet.

Letárgyalták ezután a tárgysorozat nagy számban összegyűlt pontjait, természetesen már sokkal kisebb érdeklődés mellett, legtöbbszörre az állandó választmány javaslatát fogadva el.

UJDONSAGOK

— **Csak egy virágszálat.** Hogy csak egy virágszálat adjunk a halottaknak koszorujából a halál jegyeseinek élete viszályára, ezzel a jelszóval nagyszabású akció indul vármegyénkben és városunkban. Vármegyénk alispánja nemes szívetől indítva maga vette kezébe a belügyminiszter által engedélyezett könyörödománygyűjtést. A vármegye összes főszolgabíróit fölhívta közreműködésre. És ennek a buzgóságnak köszönhető, hogy még a legkisebb falucsukában is megindul az egyesület gyűjtőtársolyába a gyűjtés. A tarsolyok izléses kivitelűek, oldalukon ezzel a fölirattal: „Adakozzék a tüdőbetegeknek! Van egy nyílásuk az adomány befogadására. E hó 24-én indul meg a gyűjtés s célja mintegy száz

szegénysorsu folyamódó tüdőbeteget azonnal szanatoriumba helyezni, ezenfelül új intézményeket, főleg dispansereket létesíteni a tüdőbetegeknek. Minden egyes ridiküben megszámlált összeget az egyesület hivatalos lapja külön nyugtáz. Örömmel írjuk, hogy az emberszeretet nemes versenyében a mi vármegyénk és városunk előjár s nemeslelkű hölgyek a temetői gyűjtést is kezükbe vették. Reméljük, hogy azon urnők, kiket a jótékony eljárás az előjáróság a hét folyamán felkér a temetőgyűjtést kezdeményezni fogják.

— **Lelkészwálasztás.** A helybeli tanítóképző tanszemelyzetében ismét újabb változás várható. Tóth József az intézet vallásánára távozik. Ugyanis a fanciesali ág. h. ev. egyház f. hó 11-én nagy többséggel lelkészül választotta meg. A kik ismerik az ifju vallásánár rokonszenves egyéniségét, mindenesetre csak a legnagyobb örömmel veszik tudomásul a kedvező hirt. A magunk részéről őszintén gratulálunk!

— **Közigazgatási bizottság.** Békésmegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta Gyulán rendes havi ülését. Az alispán jelentését tudomásul véve nagyobb vitát csak Pfeiffer István javaslata keltett kinek indítványára kimondta a bizottság, hogy a vármegyei szabályrendelet oly módosítását látja szükségesnek, hogy a gyermekek nemcsak 15, hanem 18 éves korukig tiltassanak el a korcsmák látogatásától. Az indítvány azon részét, hogy a gazdáknak tiltassék meg az, hogy munkásaik bérében pálinkát adjanak, mellőzték, mivel ezen kérdés eldöntését a törvényhatósági közgyűlés feladatául tekintették.

— **Szabadság.** Salacz Ferencz szarvasi szolgabíró egészsége helyreállítására hat hónapi szabadságra ment.

— **Ásatás.** Még a mult hónapban Rózsáson sikeres ásatást rendezett Kreszmárik Endre képezdeci tanár és az elmúlt vasárnap ismét folytatta a megkezdett régészeti kutatást az ó-szölőkben. Az ottani tanító Huba János segédkezése mellett a „Filyó“ és „Lómer“ halmokon végzett egy napra terjedő ásatást. Ezen alkalommal érdekes magyar pogánykori sírokra bukkant, melyekből az idő rövidsége miatt csak keveset tárhatott fel. Egy ép csontváz mellett tipikus bronz karkötőket, bronz gyűrűt és cizellált ruhadíszt, továbbá bronz gombokat talált. Véleménye szerint a szarvasi határ északkeleti halmai különösen nagyszámú IX—XI-ik századkeli sírokat tartalmaz. Kár, hogy megfelelő munkaerő híján csak nagyon is részleges kutatás eszközölhető.

— **Eletunt aggastány 77 évet élt** már ebből a nyomorult földi létből Litauszky Pál, de mindig hiába várta a megváltó halált. Tovább nem tudta már várni, elhatározta, hogy elébe megy annak egy pár lépéssel. A mikor egyedül maradt otthon, — felakasztotta magát — mire észrevették, már ott volt lelke, a hová vágyakozott, a más világon,

— **Vásár.** Most van a Lukácsi vásár, amely a kereskedelmi miniszter engedélye folytán most először tart négy napon át. Pénteken a hasított körműek vására, tegnap a loyak és szamarak eladása, ma és holnap általános kirakodó vásár van. A lefolyt állatvásáron erősen meglátszott a fenyegető takarmányhiány hatása. A felhajtás igen nagy volt, de a jószág ára erősen leszállott.

— **Meghosszabbított szabadság** Pohl Károly községi számvető, kinek szabadságideje október 15-én lejárt, betegsége miatt annak meghosszabbítását kérte.

— **Kinevezés.** A főispán dr. Bárdos Jenő öcsödi okleveles orvost a gyulai kórházba segédorvossá nevezte ki, — Vályi Bertalan szarvasi adótitket pedig adóhivatali segéddé nevezte ki a pénzügyminiszter.

— **Elveszett pénz.** Müller Károly szarvasi könyvkereskedőnek jó össze lehetett, összegyűlt 12000 koronája. A nagy summa pénz úgy látszik, meg is becsülte, nem bizta holmi takyrékpénztárakra, vagy hasonló intézetekre, mondván, hogy legjobb helyen van az a saját zsebében. A hét elején egy este el is ment egy kissé szórakozni, persze akkor is e zsebében a 12000 koronával, talán hogy melegítse a hűvös időben. De szomorú vége lett a mulatásnak. Éjfél tájban vette észre, hogy a nagy összegű pénzt tartalmazó tárcája elveszett! Keresték, kutatták, de hiába! A pénztárcát a benne levő iratokkal meg is találták másnap a szarvasi járásbírókapujában, de a pénz nem volt benne! A csendőrség keresné az eltűnt ezreket, de nyomozását siker nem követte.

— **Gyulavarsánd hetipiaca.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Gyulavarsánd községben minden szombati napon állatfelhajtás és helypénzszedés nélküli hetivásár tartassék.

— **Tulipánegyesület.** A szarvasi tulipánegyesület iparpártoló bizottsága október 15-én ülést tartott, melynek tárgysorozatán a télen rendezendő vásár szerepel. A bizottság ugyanis a tavalyi kiállítás sikerétől buzditva, az idén a szarvasi iparosok készítményeiből vásárt szándékozik rendezni. A vásár december 12 és 13 napjain lesz valamely zárt helyiségben és a rendezőbizottság tagjai minden ipasost fel fognak keresni az iránt, hogy abban részt vegyenek.

— **Népkönyvtár.** A földmivelségi miniszter a Szarvasi gazdaszövetség és a Siratói magyar olvasóköri részére 100—100 kötetes népkönyvtárt ajándékozott és könyvszekerények beszerzésére 20—20 koronát utalványozott ki.

— **A hamisításokról.** Korunk haladásait, sajnos, nyomon követi a ravasz hamisítások minden neme. A városokba hamisított élelmiszerek, a vidékre hamisított ipari termékek kerülnek. Ujabb idő óta az ismert „szarvas” jegyű szappan nemében egyedüli szappan tudvalevőleg az ugró szarvast viseli védjegyként. És ime felbukkan minden lehető ugró állat, szarvakkal vagy azok nélkül, csak valamelyest hason-

lítson a „Schicht szappan” szarvasához. Ügyeljünk tehát szappanbevásárlásainknál jól a „szarvas” védjegyre.

— **Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy ahol a filoxera a szőlőket elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát ahol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hirdetési iroda” Budapest IV. Röser-Bazár.

Művelt hölgyeinkhez!

Jelentőségteljes, új korszak van alakulóban. Lassan, de biztosan bontakozik ki előttünk az ujjabkori nő, feléledve sok százados közönyösségből, mellyel a tüzhelyen kívül eső dolgok iránt viseltetett. Csak nem régen is — lelki megtévelyedésnek vették azt, ha a nő szellemi munkával is foglalkozott, vagy valamely művészet szolgáltatába szegődött. Sőt számosan vannak, akik még ma is, a nükérdés forrongó napjaiban, elítélik a nőt, ha családi kötelességein kívül esetleg a szellemi élet munkásai számát szaporítja, avagy egyáltalán ennek áldozza életét. És ez nagyon szomorú jelenség. Miért ne állhatná meg helyét becsülettel ott is a nő, ahol a férfi küzd és dolgozik? Avagy talán kisebb szellemi fejlettségünk zárta el a nő érvényesülésének útját a multakban? Nem, kedves hölgyeim! Csak a régi, maradi felfogás, mely a nőt csupán a családi élet körébe szorította!

Régebben úgy, ahogy — meg is állta helyét ez a nézet! De mar nem! A megélhetési viszonyok mindinkább növekedő nehézsége s ezzel a család alapításá is — a nőt saját erejére utalja. S ezzel előtérbe is helyezkedik az ujjabkori nő, kinek teljes kialakulását, minél szélesebb körű érvényesítését nekünk, művelt nőknek vállalva kell elősegítenünk. E célból édes hazánk szívében egy kicsiny, de lelkes írói gárda fogott össze, hogy „Női Élet” címmel megindítsa az első magyar női folyóiratot, melyet kizárólag a nő érdekeinek előmozdítása, érvényesítése, szellemi támogatása. Célja otthont nyújtani ama sok névtelenül, ismeretlenül tengődő tehetséges, magyar írónőknek, kiket visszalöknek az irodalmi érvényesülés forumáról. Hiszen tudvalevő dolog, hogy a magyar írónők csak vendégek a lapok hasábjain. Rosszul fizetett, türt vendégek. Ezen és sok más, az ujjabkori kialakulással járó bajokon akar segíteni Mba Nevis, a jeles költőnő, kit azt hiszem nem kell

bemutatnom művelt hölgyeinknek. Ismerjük és tiszteljük őt mindannyian, és így bizunk is vállalatának, a „Női Élet” című folyóirat megindításának sikerében, melyhez azonban e helyen művelt hölgyeink minél szélesebb körű támogatását is kérem. A „Női Élet” című szépirodalmi, társadalmi és művelődési folyóiratot Mba Nevis szerkeszti köréje csoportosulnak hazánk ismertebb nevű nő írói, hogy ez által is jót álljanak a lap előkelő, modern színvonaláért. És tekintve nemes célját, megérdemli a széles körű anyagi támogatást, mert sajnos, előfizetők nélkül a legkiválóbb lap sem tarthatja fenn magát és célját el nem erheti. Hazánkban mostohák az irodalmi viszonyok. E tekintetben is a kezdeten állunk még. Nem szeret a magyar olvasni. Értve a férfiak túlnyomó részét. Inkább haszontalanságokra költi a pénzét, drága idejét. Hogy türte volna hát a multakban, hogy a nő olvasson, vagy Isten ments — irodalommal is foglalkozzon. De ez így nem maradhat, ha fenn akarjuk magunkat tartani, a művelt államok sorában. Olvasni kell és a fényűző, költséges toillettek helyett egyszerűbben öltözködni s ez által megtakarított összeg kis részét könyvek vásárlására, folyóiratok előfizetésére fordítani. Különösen ajánlom ezt tehetős, művelt hölgyeink figyelmébe.

Minden nagynak, nemesnek a nők a mozgató erői. Azt hiszem tehát, hogy joggal fordulok eme soraimmal művelt hölgyeinkhez ama kéréssel, vegye figyelembe, jótékony pártfogásába mindmindnyájunk közös ügyét, a nő érvényesítését, terjessze ennek organumát a „Női Életet”, szerezzen minél több előfizetőt. A magyar nőknél mulik, hogy nemük előharcosait és szellemi kiváltságosait nehéz vállalkozásukban sikerhez segítsék; mert a siker fogja eldönteni megérett-e már a magyar nő az előhaladásra, a magasabb hivatottságra. Az új heti folyóirat évi előfizetési díja 20 korona lesz, melyet azonban negyedévenként is lehet fizetni. Az előfizetési díjak lefizethetők címekre is.

Matthias Mátraine Varga Róza.

Nyilt-tér.

Minden külön értesítés helyett:

Krsnyák Zsuzsika

Hanó János

jegyesek.

Szarvas 1908. október hóban.

Fehér Józsefnek

a III-ik kerületben levő háza kedvező feltételek mellett eladó, vagy haszontérbe bérbe kiadó.

2361/1908 tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Szarvasi kir. járásbíró, mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy dr. Glásner Adolf mint vb. Marsal László tömeg gondnoka kérelme folytán a végrehajtási árverés joghatályával bíró önkényes árverést a gyulai kir. törvényszék illetve a szarvasi kir. járásbíró területén lévő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 3107 sztkvben felvett 70—71 hrszu 100 népsorszu ház és 800 négyszögöl udvarnak Marsal László néven álló 1/8 részére 208 kor. a 112 sztkvben A. I. 1 rszám alatt felvett 211 hrszamu 101 népsorszámu ház és 365 négyszögöl udvarnak Marsal László néven álló 1/8 részére 588 korona a szarvasi 108 sztkvben A II. 1. szám alatt felvett 272—73 hrsz. 164 népsorszámu ház és 250 négyszögöl udvarra egészen az 1881. LX. t.c. 156 §-a értelmében 144 korona, a 7438 sztkvben A † I. szám alatt felvett 11467/16 hrszamu 734/12 négyszögöl mangolzugi dinnye földre az 1881. LX. t.c. 156 §-a értelmében 16 korona a szarvasi 7111 sztkvben A † I rszám alatt felvett 11467/15 hrszamu mangolzugi dinnyeföldre az 1881. LX. t.c. 156 §-a alapján 32 k. kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1908. évi november hó 10-ik napján délelőtt 9 órakor** e kir. járásbíró mint tkvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t.c. 42 §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság
Szarvason, 1908. évi augusztus hó
9-ik napján.

SCHABATKA, kir. járásbíró.

Kiadó lakás.

Az I. ker. Kossuth-utca 44. házszám
alatt két szobás lakás megfelelő mel-
lék helyiségekkel kiadó

2—4

Új cukrász üzlet megnyitás!

Van szerencsém a nagy közönség szives tudomására hozni, hogy helyben Szent-István király-u. 50 sz. alatt (Elefánt János ur házában), a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő

CZUKRÁSZDÁT

nyitottam.

Üzletemben minden nap friss, s a legkényesebb igényeket kielégítő sütemények állanak az igen tisztelt közönség rendelkezésére, ahol családok is családi ünnepélyek részére torták és sütemények mindenkor izléses kivitelben és jutányos áron rendelhetők meg.

Jóakaró pártfogást kér

Konducz Soma.

Szarvas, 1908. szeptember 20.

5—10

Figyelem!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a mai naptól francia, angol és a legkiválóbb magyar gyártmányu **illatszert és pipere cikkek**ből dus raktárt rendeztem be.

Raktáron tartok női és férfi pipere különlegességet, u. m.: Ideál Petró, mely világhírű Lajkorpa-képződés és hajhullás elleni bebizonyított csoda szer.

Legfinomabb száraz és fétputereket, ugymint: Göllinger fétputer d. rabja 1:20 korona, Hoffer fétputer 90 fill., Párisi hölgypor darabja 70 fill., Ideale hölgyputer darabja 2 korona.

Manicur eszközöket és hozzávaló köröm por és fényesítő. Önműködő bajuszkötő, meglepő ujdonság. Párisban most megjelenő legújabb Parfümöt Clarisse és szintén brilliantin Clarisse.

A n. é. hölgyközönség részére Shanpoing hajpor, minden hölgy otthon minden fáradtság nélkül francia módra Shanpoing fejmosót rendezhet. (Egy csomag kétszeri mosásra elegendő) darabja 40 fill.

Fogkefe 50 fillértől feljebb. Gyermekek fogkefe 30 fill. Flówer-féle angol kölni-viz.

Ideál parfüm és Ideál arc-krém.

K a l o d o n t 50 fill.

Dus raktár francia toilette szappanokban.

Még az itt fel nem sorolt pipere és toilette szakmában vágó összes létező árukat raktáron tartok, melyet a n. é. közönség még eddig nem létező olcsó árban szerezhet nálam be.

E vállalkozásomban a n. é. közönség (a saját érdekében is) szives pártfogását kérve, maradok
kiváló tisztelettel

Litauszky Pál

Szarvas, 1908. okt. hó.

fodrász.

Bel és külföldi csemege sajtók.

Asvány, gyógy és keserű vizek.

A nagy közönség szives tudomására hozom, hogy a friss hal áru különlegességek megérkeztek.

Ugyszintén naponként érkezik friss Kassai sodar és felvágottak. Halneműeket rakáron tartok legfinomabb minőségű orosz halak korona szardiniát, sprottnit, francia szardiniákat, tengeri piszt-rángokat, ojoka gyűrűket, tisztított szardellát és Kelettengeri (Ostssee, heringet).

Az olajban lévő halneműek Fratelli Mardessich világhírű cég gyártmányai.

A pácolt halneműek kizárólag Warhanek C. és Welleminszky és Jatlieb hazai cégek gyártmányai.

Kitünő tisztelettel

ifj. Kovácsik Károly,
fűszer és csemege kereskedő.

Asirachon „Caviár” és Pugliesi „Kappnya.”

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, **hathatós** tisztítóerejét
sajátszerű előállításának és a leg-
jobb nyersanyagok leg gondosabb
kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérmeműt!
Megtakarít fáradtságot és vesződséget!
kíméli ennélfogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága **30.000 koronával**
szavatoltatik.

Stollwerck és Suchárd féle csokoládé és cacaó.

Szarvas nagyközség előljáróságától.

Hirdetmény

Szarvas község alulírott előljáró-
sága közhírré teszi, hogy a község
tulajdonát képező Erzsébet-ligeti szőlő-
telepen több ezer drb. szőlővesszője
van eladó.

Felhívtnak ennélfogva a venni
szándékozók, hoky ebbeli szándékukat
a községi számvevői irodában a hiva-
taltos órák alatt jelentsék be.

Szarvason, 1908. évi október hó
16-án.

Kollár Lajos,
főjegyző.

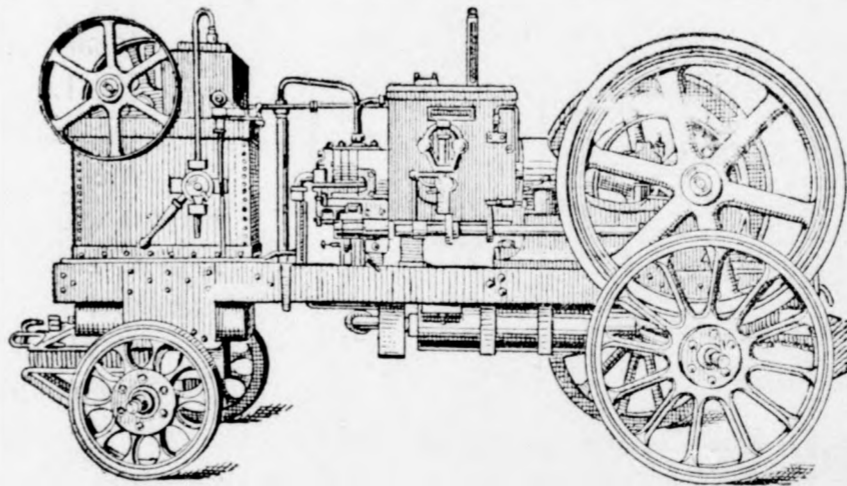
Kovács János,
bíró.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes
acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzin-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

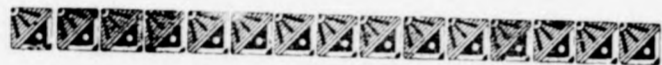

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzin-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok
faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig.
LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59

Sirup-pagliano a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrképzések, csusz, közhvényénél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 60) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzig, Löblichgasse 44. Gyógyszerárak főlerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek. 6-9.

Kiadó lakás.

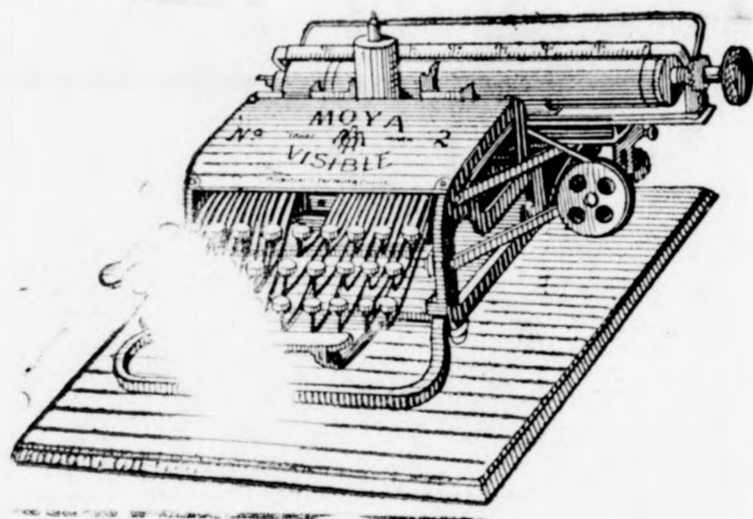
A Beliczey-uton 5 szobából konyha, kamra és istállóból álló ház haszonbérbe kiadó, esetleg eladó.

Értekezhetni lehet a kiadóhivatalban.

Ugyanott 2 bolti rolló és ajtó eladó.

Már nem drága az írógép!

9-36

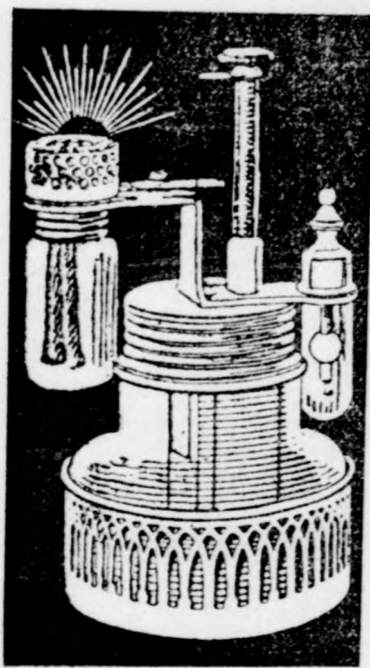
„MOYA“ elsőrendű írógép csak

200 korona.

Csekély részletfizetésre 20 százalékkal drágább. Látható irás, erős bilengyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kivánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelés egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat írógép-osztálya
Budapest, VII., Dembinszky-utca 28.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

„VIKTORIA“ villamos öngyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát! Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 kor. utánvét mellett küldi a „Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII., Dembinszky utca 28. szám.

Viszont elárúsítóknak nagy kedvezmény. Bővebbet a kiadóhivatalban.

HA

sérvkötőket, irigaorokat, francia és angol illatszereket, vagy bárminemű gyógy-
szereket, vagy Spitzer arckenőcsét, vagy bel- és külföldi arcápoló és pipere-
szereket öhajjt azt a

Medveczky Utóda gyógyszertárában, Szarvason

bármikor megkaphatja, ahol az összes bel- és külföldi szereknek nagybani raktára van.

Az összes eddigi sósborszeszek között ma a legjobb a

DIVINA SÓSBORSZESZ

ára 40, 100 és 200 fillér.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.

Nyomatott Sámmel Adolf könyvnyomdájában Szarvason.